

Motion till riksdagen 2009/10:So235

av **Thomas Nihlén m.fl. (mp)**

Förskrivningsorsak på recept

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra lagstiftningen så att förskrivningsorsak eller diagnos samt mål med behandlingen blir obligatorisk på recept och i patientjournaler för alla förskrivande läkare.

Bakgrund

I samband med Läkemedelsreformen 1997 föreslogs att skälet till att läkemedel förskrivs, den s.k. förskrivningsorsaken, skulle anges vid receptförskrivning. Syftet var att ge förbättrade möjligheter till medicinsk uppföljning av läkemedelsförskrivningen. Dock genomfördes aldrig denna del av reformen.

I regleringsbrevet för år 2005 fick Socialstyrelsen i uppdrag att, i samråd med Läkemedelsverket, utreda möjligheterna att införa ett kodsysteem som anger läkemedels förskrivningsorsak på recept. Uppdraget redovisades i slutet av 2006.

Enligt Socialstyrelsens rapport är förskrivningsorsak en viktig och ofta nödvändig uppgift när läkemedels nyttoeffekter ska studeras. Även när läkemedlens oönskade effekter och biverkningar ska studeras är det ofta nödvändigt att veta skälet till att läkemedlet har förskrivits. Uppgifter om en patients sjukdomar och ordinerade läkemedel ska återfinnas i patientens journal. Uppgifterna är dock inte registrerade på ett sådant sätt att det går att koppla varje förskrivet läkemedel till det hälsoproblem som föranledde ordinationen.

Under 2008 tillsattes en arbetsgrupp med representanter för staten, Sveriges Kommuner och Landsting samt landstingen. I direktiven anges att arbetsgruppen tillsatts för att arbeta för att effektivisera den långsiktiga läkemedelsanvändningen. I en rapport från arbetsgruppen konstateras att för vilken indikation ett läkemedel är förskrivet inte går att se i de register som finns att tillgå idag. Ska uppföljningen av läkemedelsförskrivningen/användningen

Fel! Okänt namn på

kunna ske på ett än mer relevant och effektivt sätt bör förskrivningsorsak/diagnos kunna kopplas till läkemedelsordinationen.

Motiv

Om förskrivningen kan kopplas till diagnos kan uppföljning göras i relation till de riktlinjer och behandlingsrekommendationer som Socialstyrelsen, Läkemedelsverket och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket beslutat om.

Det är viktigt att den förskrivningsorsak/diagnos som kan kopplas till läkemedelsordinationen är korrekt och för att så ska bli fallet måste det vid förskrivningsögonblicket vara lätt och snabbt att göra rätt.

Att förskrivningsorsak/diagnos finns på receptet och i journalen kan också användas av behandlande läkare vid fortsatt behandling och uppföljning.

En annan viktig aspekt är patientmedverkan, förutsättningar för delaktighet i och följsamhet till behandlingen. Patienten behöver veta varför han/hon förväntas ta ett visst läkemedel. Det är själva grundstenen i val av behandling. Detta behöver vara tydligt i vårdgivarmötet, på läkemedlet och på de skriftliga läkemedelsinstruktioner som journalsystem kan skriva ut.

Förskrivningsorsak/diagnos på recept är också en viktig patientsäkerhetsfråga. För att patienten ska få en säker behandling krävs att behandlande läkare kan ta ställning till olika pågående behandlingar och hur de påverkar varandra. Att sätta in eller ändra en pågående behandling kräver kunskap om varför behandlingen initierades, samt vilket mål med behandlingen som finns. Detta är också en viktig del av de s.k. läkemedelsberättelser som används för att minska läkemedelsfel vid övergångar inom vård och omsorg.

Förslag och slutsatser

Frågan om förskrivningsorsak/diagnos på recept är alltså väl utredd och analyserad. Trots detta har inte mycket hänt genom åren, vilket är mycket allvarligt ur många aspekter, som vi beskrivit i motionen.

Därför föreslår Miljöpartiet att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändra lagstiftningen så att förskrivningsorsak/diagnos samt mål med behandlingen blir obligatorisk på recept och i patientjournal för alla läkemedelsförskrivare. Dessutom anser vi att regeringen måste agera kraftfullt inom flera olika områden, för att möjliggöra att förskrivningsorsak/diagnos blir verklighet snarast.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 september 2009

Thomas Nihlén (mp)

Jan Lindholm (mp)

Mats Pertoft (mp)

Bodil Ceballos (mp)